

Maatiainen ry.
Stenbäckinkatu 8, 00250 Helsinki
09-477 5331, toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi

29.4.2013

LEHDISTÖTIEDOTE

Uusi siemenlaki kieltäisi maataiset:

EU-lakiluonnoksessa uhattuna harvinaisten viljelykasvien tulevaisuus

Tilanne on erittäin kriittinen maataiskasvien elinvoimaisina ja käyttökelpoisina säilymisen kannalta tämänkertaisen siemenkauppalakiluonnoksen (Plant Reproductive Material, PRM) mennessä EU-komission äänestykseen. Ympäristö- ja maatalousasioista vastaavat komission pääosastot vastustavat lakiluonnoksen hyväksymistä sellaisena kun se nyt on sen maatalouden ja ympäristön biodiversiteetille haitallisten seurausten johdosta. Lakiluonnoksen laatinut terveys- ja kuluttaja-asioista vastaava pääosasto (SANCO) vetoaa terveys- ja turvallisuusnäkökulmiin.

Siementen rekisteröintivaatimusten tiukentaminen johtaa maataiskasvien siementen saatavuuden vaikeutumiseen, osittain jopa siementen kieltämiseen ja geneettisen monimuotoisuuden romahtamiseen. Jos EU-komission äänestyksessä hyväksytään luonnos, se jatkaa edelleen Euroopan parlamentin ja ministerineuvoston käsittelyyn. Äänestys luonnoksesta pidetään 6.5., jolloin asiasta äänestää myös Olli Rehn Euroopan komissiossa.

Jo nykyinen siemenkauppalaki rajoittaa maataiskasvien ja siementen käyttöä monin tavoin. Lakiuudistuksessa tulisi paremmin huomioida kuluttajien vapaudet valita haluamiaan siemeniä.

Maataiskasvit ovat syntyneet ihmisen luomien viljelyjärjestelmien ja luonnonvalinnan yhteisvaikutuksesta. Maataiskasvi on kasvin muoto, jolla on pitkän ajan kuluessa valikoitunut kyky sietää bioottista (sairaudet, loiset) ja abioottista (kylmyys, kuivuus, ravinnepöyhäys) stressiä, mikä tekee niistä varmoja viljeltäviä sekä takaa keskinkertaiseen sadon vaatimattomassakin viljelyjärjestelmässä. Siemenestä lisättävät maataiskasvit ovat tyypillisesti geneettisesti monimuotoisia populaatioita. Kasvinjalostuksessa tunnistetaan lähinnä maataiskasvien geenivara-arvo uusien lajikkeiden kehittämisessä, mutta maataiskasvien tallettaminen pelkästään siemeninä, solukkoina tai muilla tavoin pitkäaikaisiin pakkasvarastoihin estäisi vähitellen näiden kasvikantojen luonnollisen sopeutumisen muuttuviin ympäristöolosuhteisiin.

Maataiskasvien kestävyys ja vaatimattomuus (low input agriculture) tarjoavat innovaatiomahdollisuuksia pienimuotoisessa maataloudessa tilanteessa, jossa on otettava huomioon ilmastonmuutos ja energiavarojen riittävyys. Ne sopivat kotipuutarhureille, harrastajaviljelijöille ja luomuviljelyyn. Maataiskasvit vastakohtanaan tekijänoikeuksia sisältävät kaupalliset, jalostetut kasvit; ovat julkinen hyödyke ja verrattavissa julkisiin kirjastoihin ja tieteelliseen perustutkimukseen. Kotiseudullaan niillä on usein myös erityistä kulttuurista arvoa.

Maatiais kasvien hyödyntämiseen pitäisi kaikilla olla yhtäläiset oikeudet. Maatiais kasvien viljeleminen elävissä geenipankeissa, siementen vapaa liikkuvuus, vaihto ja välitys tulisi olla sallittua.

Maatiais kasvien kasvatusta ja hyödyntämistä tarvitaan suurituottoisten lajikkeiden rinnalla ja kestävä kehityksen takaavana vaihtoehtona. Kotitarveviljely ja siihen hyvin soveltuvat paikalliset, monimuotoiset kasvit ja auttavat ihmisiä selviämään taloudellisesti vaikeina aikoina. Puutarhanhoidolla ja siementen kasvatuksella on merkittäviä terveyttä, henkistä hyvinvointia ja työkykyä ylläpitäviä vaikutuksia.

Olemme ottaneet **siemenlakiluonnoksesta** yhteyttä Suomen edustajiin Euroopan parlamentissa ja komissiossa.

Asia on näyttävästi esillä myös muissa EU-maissa tällä hetkellä, esim. Saksassa ja Itävallassa:

Handelsblatt -lehti

<http://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/landwirtschaft-aigner-lehnt-saatgut-plaene-der-eu-ab/8113362.html>

Lobbaustoimintaa kriittisesti tutkiva kansalaisjärjestö Corporate Europe Observatory

<http://corporateeurope.org/open-letter-conflicts-interest-seed-industry-national-expert-seconded-dg-sanco>

Arche noah, itävaltalainen maataisyhdistys

http://www.arche-noah.at/etomite/assets/downloads/seedlaw/positionpaper_spm.pdf

APA-uutistoimiston lehdistötiedotepalvelu

http://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20130426_OTS0257/umweltminister-berlakovich-unterzeichnet-saatgut-petition

Bifurcated Carrots blogi

<http://bifurcatedcarrots.eu/2013/04/important-eu-seed-law-vote-6-may/>

Lisätietoja:

Maija Manninen, toiminnanjohtaja

09-477 5331 ja 044-045 7317

Tervetuloa myös toimistolle tutustumaan yhdistykseen ja hankkimaan maatiaissiemeniä, kun se on ainakin vielä mahdollista.

Maatiainen - Det lantliga kulturavet ry on aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on säilyttää vanhat viljely- ja koristekasvit, alkuperäiset kotieläinrodut sekä kulttuurimaisemat ja luonnon monimuotoisuus.

Maatiainen yhdistyksellä on Elintarvikevirasto Eviran myöntämä kylvösiemenen pakkauslupa Suomessa ja noin 2200 jäsentä koko maassa. Jäsenet kasvattavat ja ylläpitävät erittäin arvokkaita geenivaroja sisältäviä maataiskasveja puutarhoissaan ja pelloillaan. Mukana toiminnassa on Suomen tunnetuimpia kasvitieteilijöitä ja puutarhakirjailijoita, kotitarveviljelijöitä, maataiseläinten- ja kasvien harrastajia, sekä koti- ja ammattipuutarhureita. Yhdistys julkaisee vuosittain laajan siemenluettelon, joka kokoaa jäsenten puutarhoissa, pelloilla ja luonnonalueilla kypsyneet siemenet ”hajautetusta geenipankista”.